

Lingspeak 3

3.0.487.0

Lingit AS

Innhold

Hva er Lingspeak 3?	1
Installasjon	2
Starte Lingspeak	3
Avslutte Lingspeak.....	3
Les opp tekst	4
Hovedvinduet	5
Lagre til lydfil.....	5
Opplesingsvinduet	6
Innstillinger	7
Innstillinger: Stemme	8
Innstillinger: Utseende	9
Innstillinger: Hurtigtaster	10
Innstillinger: Markert tekst	11
Tips	12
Systemstatusfeltet i Windows 7.....	12
Automatisk pek og les.....	12

Hva er Lingspeak 3?

Lingspeak 3 er en kombinert skjermleser og oppleser. Oppleser: en tekstleser som kan lese tekst i sitt eget vindu. Skjermleser: en tekstleser som kan lese over alt på din Windows-maskin.

Det unike med programmet er at det gir veldig god støtte for visualisering mens det leses opp fra andre programmer. Det er lagt stor vekt på at Lingspeak 3 skal være meget enkelt å bruke og oppfylle kravene til universell utforming.

I tillegg til vanlig tekst kan Lingspeak 3 lese opp nesten alle elementer du ser på skjermen, for eksempel knapper, menyer, ikoner og mye mer.

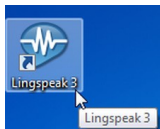
Lingspeak 3 må ikke forveksles med tidligere versjoner av Lingspeak, som bare er opplesere. For enkelhets skyld omtaler vi "Lingspeak 3" som "Lingspeak" i resten av denne teksten.

Installasjon

Lingspeak blir levert på en CD. For å installere må du ha en gyldig lisenskode for programmet. Lingit oppdaterer produktene kontinuerlig, og den nyeste versjonen kan du alltid laste ned fra nettsiden www.lingit.no. For å laste ned trenger du også en gyldig lisenskode. For systemansvarlige som skal installere Lingspeak: Se referansedokumentasjonen på installasjons-CD-en eller sjekk nettsiden www.lingit.no.

Starte Lingspeak

For å starte Lingspeak dobbeltklikker du Lingspeak-snarveien på skrivebordet. Du kan også starte Lingspeak fra Start-menyen til Windows.

Avslutte Lingspeak

For å avslutte Lingspeak velger du **Fil > Avslutt** i hovedvinduet. Du kan også avslutte Lingspeak ved å lukke hovedvinduet.

Lese opp tekst

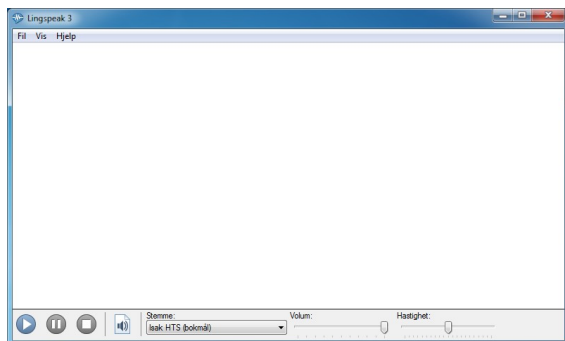
Lingspeak kan lese opp tekst på to måter:

1. **Pek og les:** Pek på noe på skjermen med musen. Trykk og slipp **CTRL**-tasten. Lingspeak vil nå lese opp det elementet du pekte på.
2. **Marker og les:** Marker en tekst på skjermen. Trykk og slipp **SHIFT**-tasten. Lingspeak vil nå lese opp teksten du har markert.

I begge tilfeller kan du følge med på teksten i opplesingsvinduet, der ord blir markerte etter hvert som de leses opp (standardinnstilling). For å avbryte opplesingen kan du trykke og slippe **CTRL**-tasten, eller venstreklikke på opplesingsvinduet.

Dersom du vil ha lest opp en større tekst, eller ønsker mer kontroll over hva som leses opp, kan du bruke hovedvinduet til Lingspeak. Høyreklikker du opplesingsvinduet før det er ferdig med å lese opp innholdet, blir innholdet limt inn i hovedvinduet og opplesingen stoppet. Fra hovedvinduet kan du opplesingen igjen, fra hvor du måtte ønske i teksten.

Hovedvinduet

I hovedvinduet har du enkel tilgang til kontroller for å starte og stoppe opplesing, lagre en opplest tekst til lydfil, samt å endre stemme, volum og lesehastighet. Lingspeak starter opplesingen fra markøren. Dersom du har markert en del av teksten, vil bare den markerte teksten bli lest.

Endringer i volum og hastighet skjer idet du foretar dem, men vær oppmerksom på at de fleste stemmer først endrer hastighet ved setningsskille.

Lagre til lydfil

Klikk **Lagre til lydfil**-knappen for å lagre den oppleste teksten som lydfil. Lingspeak lagrer i formatene MP3 og WAV. Dette er standardformater som enkelt kan brukes i andre program og på andre enheter. Eksempler på programmer er iTunes, VLC, Winamp, Windows Media Player. Lydfilene fra Lingspeak vil også fungere på de aller fleste smarttelefoner og MP3-spillere.

Opplesingsvinduet

For å visualisere opplesingen vil Lingspeak utheve ord for ord etter hvert som de leses. Om du ikke bruker hovedvinduet, vil teksten vises i opplesingsvinduet, som skifter størrelse og posisjon i forhold til elementet du får lest opp.

Dersom elementet som blir lest opp, er lite i forhold til den tilhørende teksten (f.eks. et ikon på en verktøylinje), vil det bli uthevet med en **indikator**-farge mens teksten blir vist i opplesingsvinduet på toppen av skjermen.

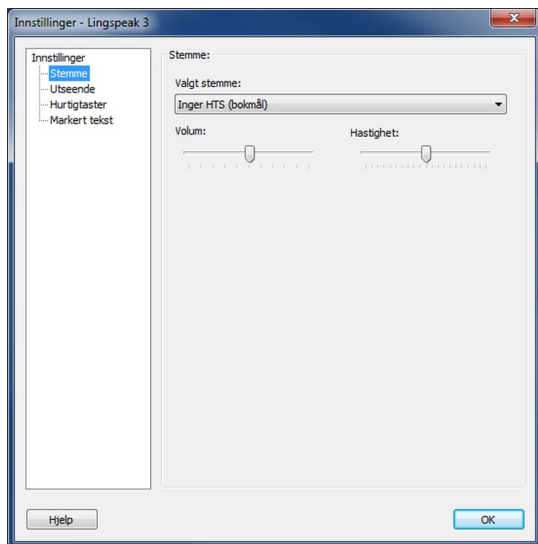
For å fremheve opplesingsvinduet enda mer, kan du aktivere **fargefilteret** ved å trykke tastekombinasjonen **WIN + CTRL + Z**. Fargefilteret vil dekke skjermen utenfor opplesingsvinduet mens opplesingen skjer. I innstillingene kan du sette fargefilteret til å bli vist automatisk.

I innstillingene kan du også velge farger, skrifttype og skriftstørrelse i de ulike vinduene til Lingspeak.

Innstillinger

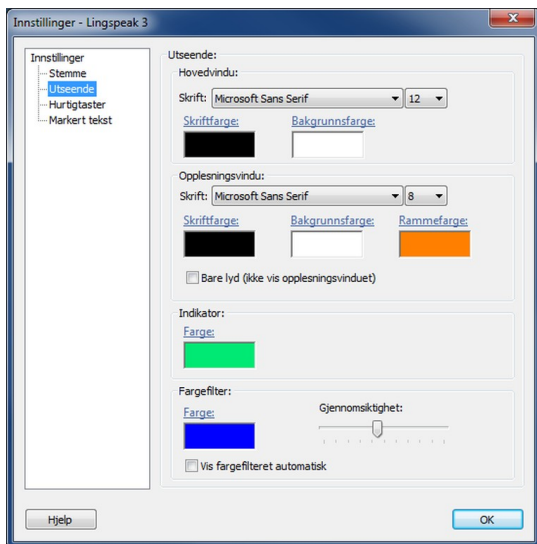
For å åpne innstillingene velger du **Vis > Innstillinger** i hovedvinduet. I spalten til venstre ser du de ulike innstillingskategoriene.

Innstillinger: Stemme

Her kan du velge stemme, volum på stemmen og lesehastighet. Lingspeak kan bruke alle SAPI-kompatible stemmer.

Innstillinger: Utseende

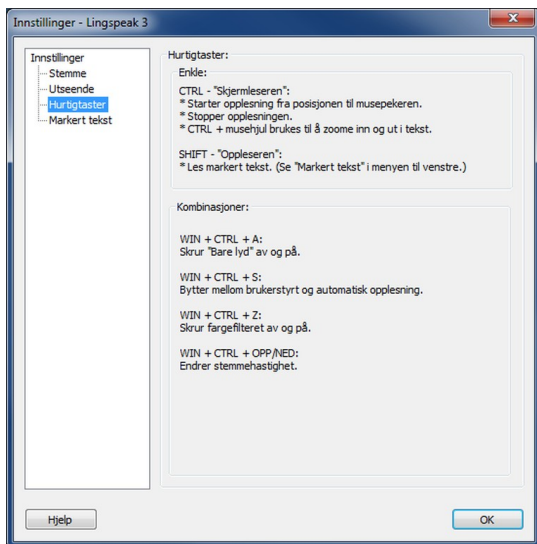

Her kan du velge skrifttype, skriftstørrelse, skrittfarge og bakgrunnsfarge for hovedvinduet og opplesningsvinduet. For opplesningsvinduet kan du også velge farge på rammen.

Dersom du vil deaktivere opplesningsvinduet, kan du krysse av for valget **"Bare lyd"**.

Du kan også velge farge på indikatoren og farge og i hvilken grad fargefilteret skal være gjennomsiktig. Dersom du krysser av for **"Vis fargefilteret automatisk"**, vil det alltid bli vist sammen med opplesningsvinduet.

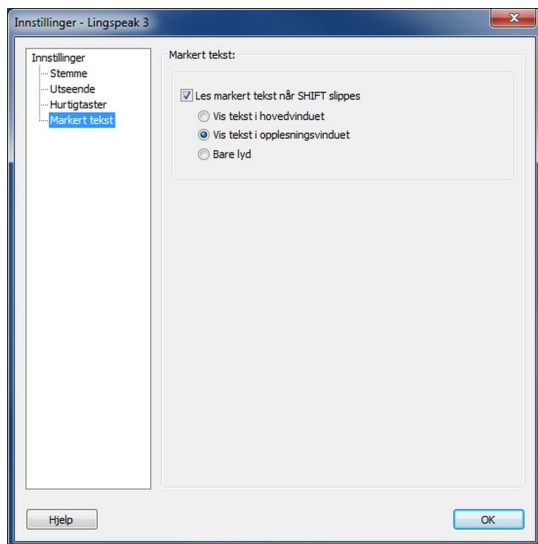
Innstillinger: Hurtigtaster

Her kan du se hvilke hurtigtaster som kan brukes med Lingspeak. Disse er:

CTRL:	Starter og stopper opplesing
SHIFT:	Leser markert tekst
CTRL + musehjul opp/musehjul ned:	Endrer skriftstørrelsen i hovedvinduet og opplesingsvinduet
WIN + CTRL + A:	Skrur "bare lyd" av og på
WIN + CTRL + S:	Bytter mellom brukerstyrt og automatisk opplesing
WIN + CTRL + Z:	Skrur fargefilteret av og på
WIN + CTRL + PIL OPP/PIL NED:	Endrer stemmens hastighet

Innstillinger: Markert tekst

For opplesing av markert tekst kan du også velge om teksten skal vises i hovedvinduet, i opplesingsvinduet eller om det bare skal være lyd.

Tips

Systemstatusfeltet i Windows 7

For at Lingspeak-ikonet alltid skal være synlig i systemstatusfeltet til Windows 7, kan du gjøre følgende:

1. Klikk pilen "**Vis skjulte ikoner**" til venstre for systemstatusfeltet.
2. Klikk "**Tilpass**" i vinduet som kommer frem.
3. Finn **Lingspeak 3** i listen over ikoner. Endre virkemåten til "**Vis ikon og varsler**". Klikk **OK**.

Automatisk pek og les

Trykk tastekombinasjonen **WIN + CTRL + S** for å sette Lingspeak i automatisk modus. Lingspeak vil nå starte opplesing så snart du flytter musepekeren til et nytt element på skjermen. Trykk **WIN + CTRL + S** på nytt for å gå tilbake til brukerstyrt modus.